

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Patentové právo I

JUDr. Pavel Koukal, Ph.D.

Vývoj nového produktu

patenty - jak to funguje

ochranné známky - název produktu

autorské právo - dokumentace, letáky, brožurky

průmyslové vzory (registrované a neregistrované) - vzhled produktu

obchodní tajemství - utajení výrobních postupů

?patentovat/nepatentovat?

Práva duševního vlastnictví nalezená u mobilního telefonu

Ochranné známky:

- vyrobeno spol. "Nokia"
- výrobek "N95"
- software "Symbian", "Java"

Patenty:

- metody zpracování dat
- polovodičové okruhy
- chemické sloučeniny
- ...

Autorská práva:

- kódovací software
- návod k použití
- vyzváněcí tón
- ...

Obchodní tajemství:

?

Průmyslové vzory (některé s registrací):

- celkový styl schránky telefonu
- uspořádání tlačítek v tomto oválném tvaru
- tlačítka ve tvaru trojrozměrné vlny
- ...

Nevýhody patentové ochrany

- vysoké finanční náklady
- zveřejnění přihlášky
- délka patentovacího procesu
- dohadování s úředníkem na patentovém úřadě
- teritorialita
- neschopnost soudů posoudit technickou stránku sporu

- ?patentovat?
- http://technet.idnes.cz/v-americe-by-mel-vynalezce-cimrman-sanci-u-nas-patri-patent-tomu-kdo-driv-prijde-gci-/tec_technika.aspx?c=A100629_150441_tec_technika_pka
- http://technet.idnes.cz/nakopejte-sami-sebe-do-zadku-aneb-15-absurdne-silenych-patentu-z-usa-10t-/tec_technika.aspx?c=A100622_162817_tec_technika_pka

Základy patentové ochrany

- „dislocure-compensation theory“
- vynálezce - výlučná práva, časově omezená
- společnost - těží ze zveřejnění patentové přihlášky, po uplynutí doby ochrany (max. 20 let od data podání přihlášky, u léčiv 25 let) může vynález kdokoliv užívat
- teritorialita
- priorita - čl. 4A Pařížské unijní úmluvy, first to file vs. first to invent
- princip formálnosti

Právní úprava

- zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška FÚV č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů, ve znění vyhlášky č. 21/2002 Sb.
- Smlouva o patentové spolupráci, publikována pod č. . 296/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví publikovaná č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.
- Úmluva o udělování evropských patentů (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 69/2002 Sb. m.s.)
- Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění (vyhl. č. 110/1978 sb., ve zění vyhl. č. 86/1985 Sb.)

Vynález

- řešení technického problému
- vynálezem není (negativní vymezení) - § 3 odst. 2 ZákVyn
 - a) objevy, vědecké teorie a matematické metody;
 - b) estetické výtvořy;
 - c) plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož i programy počítačů;
 - d) podávání informací
- vynálezem ale je např. technické zařízení, které umožňuje hraní her (§ 3 odst. 3 ZákVyn), vynálezem je technické zařízení, které je ovládáno počítačovým programem

Vynález

- za vynález se nepovažují (právní fikce) - § 3 odst. 3
ZákVyn
- Způsoby chirurgického nebo terapeutického ošetřování lidského nebo zvířecího těla a diagnostické metody používané na lidském nebo zvířecím těle
- výrobky, zejména látky nebo směsi, určené k použití při těchto způsobech ošetřování a při těchto diagnostických metodách vynálezem jsou

Vynálezy

- věci (produkty), zejména výrobky, zařízení, zapojení, směsi, látky, látky získané přeměnou atomového jádra, kmeny produkčních mikroorganismů
- postupy (způsoby), zejména způsoby výroby, pracovní postupy
- použití - použití známé věci/postupu k novému účelu

Mezinárodní patentové třídění

- Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění (z roku 1971)
 - A LIDSKÉ POTŘEBY
 - B PRŮMYSLOVÉ TECHNIKY; DOPRAVA
 - C CHEMIE; HUTNICTVÍ
 - D TEXTIL; PAPÍR
 - E STAVEBNICTVÍ
 - F MECHANIKA; OSVĚTLOVÁNÍ; TOPENÍ; ZBRANĚ; PRÁCE S TRHAVINAMI
 - G FYZIKA
 - H ELEKTROTECHNIKA
- sekce, třída, podtřída, skupina

Device for preventing of violation of the peace and keeping the order

Původce:	Příhlašovatel:	EC:	MPT:	Informace o zveřejnění:	Priority Date:
STUBNA BORIS [SK] SAJGALI K MARCEL [SK] (+3)	WAY IND A S [SK]		E01F13/ 02 F41H11 /08 F41H5/ 14 (+1)	ce o zveřejn ění: SK50122 010 (A3) 2011- 11-04	2010- 05-03

E01F13/00 - Zařízení pro zamezení nebo omezení dopravního provozu, např. zábrany, závory

F41H11/00 - Zařízení nebo systémy protiletcké obrany (náboje nebo střely pro vytváření dýmu nebo pro rušení radaru nebo infračerveného materiálu

F41H5/00 - Pancíře ; Pancéřové desky

http://registre.indprop.gov.sk/registre/detail/popup.do?register=p&puv_id=54398

Biotechnologické vynálezy (§ 2 BiotechVyn)

- biologický materiál (mikroorganismy)
- výrobky, zařízení, postupy, které se týkají zvířat za podmínky, že technická proveditelnost vynálezu není omezena na určitou odrůdu rostlin nebo plemeno zvířete
- mikrobiologický postup

Výluky z patentovatelnosti (§ 4 ZákVyn, § 3 BiotechVyn)

- vynález - předmět patentové ochrany
- patent - forma ochrany (ochranný dokument)
- jde o vynález, ale nelze na něj udělit patent
 - odrůda rostlin/plemeno zvířat
 - v zásadě biologické způsoby pěstování rostlin nebo chovu zvířat (křížení, šlechtění)
 - vynálezy, jejichž obchodní využití by se přičilo veřejnému pořádku nebo dobrým mravům
 - lidské tělo v různých stadiích vzniku či vývoje a pouhé objevení některého z jeho prvků, včetně sekvence nebo dílčí sekvence genu

Podmínky patentovatelnosti (§ 3 odst. 1 ZákVyn)

- vynález
- novost (§ 5 ZákVyn)
- vynálezecká činnost (§ 6 ZákVyn)
- průmyslová využitelnost (§ 7 ZákVyn)

Novost (§ 5 ZákVyn)

- vynález je nový, není-li součástí stavu techniky (state of the art)
- stav techniky - přístup veřejnosti k technickému řešení ve vztahu k datu podání přihlášky vynálezu
- i když veřejnost neměla ke stavu techniky přístup, považuje se za stav techniky i obsah dosud nezveřejněných přihlášek na totéž řešení, které budou zveřejněny až po dni podání přihlášky (§ 5 odst. 3 ZákVyn)
- ochranná lhůta 6 měsíců (§ 5 odst. 5 ZákVyn)
 - zneužití ve vztahu k přihlašovatelí nebo jeho právnímu předchůdci
 - vystavení na mezinárodní výstavě

Vynálezecká činnost (§ 6 ZákVyn)

- vynález je výsledkem vynálezecké činnosti, jestliže pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky
 - řemeslná práce, rutinní inženýrská práce
 - vynález musí být přínosný pro stav techniky
 - odborník s takovou kvalifikací, jaká je obvykle potřebná pro řešení podobných úkolů v dané oblasti techniky
- u vynálezecké činnosti se nepřihlíží k obsahu dosud nezveřejněných patentových přihlášek (§ 6 odst. 2 ZákVyn)
- presumpce nezřejmosti - zřejmost musí ÚPV prokázat a odůvodnit

Průmyslová využitelnost (§ 7 ZákVyn)

- vynález je výsledkem vynálezecké činnosti, jestliže pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky
 - řemeslná práce, rutinní inženýrská práce
 - vynález musí být přínosný pro stav techniky
 - odborník s takovou kvalifikací, jaká je obvykle potřebná pro řešení podobných úkolů v dané oblasti techniky
- u vynálezecké činnosti se nepřihlíží k obsahu dosud nezveřejněných patentových přihlášek (§ 6 odst. 2 ZákVyn)
- presumpce nezřejmosti - zřejmost musí ÚPV prokázat a odůvodnit

Právo na patent (§ 8 ZákVyn)

- právo na udělení ochrany má původce vynálezu
- původcem je ten, kdo vynález vytvořil vlastní tvůrčí prací
 - právo na původcovství vs. právo na patent
 - osobnostní právo vs. majetkové právo
- právo na patent je převoditelné, právo na původcovství vynálezu nikoliv
- u podnikových vynálezů (§§ 9 až 10 ZákVyn) přechází nebo nepřechází na zaměstnavatele
- spory o právo na patent rozhodují soudy (§ 28 ZákVyn)

Řízení o udělení patentu (§§ 24 až 35 ZákVyn)

- podání přihlášky (prioritní přihláška) - patentové nároky - rozsah ochrany (§ 12 odst. 1 ZákVyn)
- správní řízení - zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
 - předběžný (formální) průzkum - vede k tomu, aby ÚPV mohl zveřejnit přihlášku (odstraňují se formální vady, kontroluje se zaplacení poplatků, výluky z patentovatelnosti)
- po 18 měsících od vzniku práva přednosti Úřad přihlášku zveřejní
 - úplný průzkum - zkoumají se podmínky patentovatelnosti

Řízení o udělení patentu (§§ 24 až 35 ZákVyn)

- úplný průzkum
 - žádost přihlašovatele do 36 měsíců od podání přihlášky
 - rešerše
 - úprava patentových nároků
- zamítnutí přihlášky
- zastavení řízení
- udělení patentu

- poplatky za udržování patentu v platnosti

Práva z udělené ochrany (§§ 11 až 16

ZákVyn)

- právo na udělení ochrany je považováno za veřejné subjektivní právo (Konf 94/2004-8)
- práva vyplývající z udělené ochrany jsou soukromá subjektivní práva
- výlučné užívací právo
- udělením patentu se přihlašovatel stává majitelem patentu, práva však ještě nejsou účinná erga omnes
- účinky nastávají ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku
 - přiměřená náhrada proti uživateli - od zveřejnění přihlášky (§ 11 odst. 3 ZákVyn)
 - vs. omezení vůči předchozímu uživateli (§ 17 odst. 1 ZákVyn)

Práva z udělené ochrany (§§ 11 až 16 ZákVyn)

- právo lze převést (převodní smlouva)
- lze poskytnout licenci (licenční smlouva)
- práva lze zastavit
 - účinky vůči třetím osobám nastávají až zápisem do patentového rejstříku (§§ 14 a 15 ZákVyn)
 - u zástavního práva není jasné, kdy vzniká (chybí propojení mezi OZ a ZákVyn)

Obsah výlučných práv (§§ 13 až 13b ZákVyn)

- zákaz přímého využívání

- zákaz nepřímého využívání

- teorie vyčerpání práv - judikatura SDEU
 - nakládání s výrobkem
 - výrobek uvedený na trh se majitelem patentu nebo s jeho souhlasem
 - bránění paralelních dovozů

Omezení vylučných práv (§§ 17 až 23 ZákVyn)

- právo předchozího uživatele (§ 17 ZákVyn)

- lodě, letadla, experimentální účely, soukromé užití (§18 ZákVyn)

- nucená licence
 - omezení čistě blokážních patentů nebo omezení z důvodu veřejného zájmu
 - rozhodnutí Úřadu
 - náhrada - obvyklá cena

■ ... pokračování příště